

Sygn. akt IV Pa 71/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 listopada 2015r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Katarzyna Antoniak

Sędziowie: SO Elżbieta Wojtczuk (spr.)

SO Jacek Witkowski

Protokolant: sekr. sądowy Anna Wąsak

po rozpoznaniu w dniu 10 listopada 2015 r. w Siedlcach

na rozprawie

sprawy z powództwa A. M.

przeciwko (...) Spółka z o.o. w S.

o ustalenie istnienia stosunku pracy

na skutek apelacji pozwanego (...) Spółka z o.o. w S.

od wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 27 marca 2015r. sygn. akt IV P 529/14

oddala apelację.

Sygn. akt IV Pa 71/15

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 27 marca 2015r. w sprawie o sygn. akt IV P 529/14 Sąd Rejonowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w sprawie z powództwa A. M. przeciwko (...) Spółka z o.o. w S. o ustalenie istnienia stosunku pracy ustalił, iż powódkę A. M. łączy z pozwaną (...) Spółka z o.o. w S. stosunek pracy nawiązany na podstawie umowy o pracę z dnia 31 grudnia 2011r. zawartej na czas nieokreślony.

Rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego w Siedlcach było wynikiem następujących ustaleń faktycznych i rozważań prawnych:

W pozwie wniesionym w dniu 24 listopada 2014 r. przeciwko (...) Sp. z o. o. w S. powódka A. M. domagała się przywrócenia jej do pracy w pozwanej spółce na dotychczasowych warunkach pracy i płacy, określonych w umowie z dnia 31 grudnia 2011 r. oraz zasądzenia od pozwanej na rzecz powódki kosztów postępowania.

W uzasadnieniu powódka wskazała, że była pracownikiem pozwanej, zatrudnionym na podstawie umowy o pracę z dnia 31 grudnia 2011 r. na czas nieokreślony. Od 2 listopada 2012 r. do 1 listopada 2014 r. przebywała na urlopie wychowawczym. W dniu 1 listopada 2014 r. złożyła pracodawcy wniosek o rozwiązanie umowy o pracę za

porozumieniem stron i umowa została w ten sposób rozwiązana. Powódka podniosła, że nie wiedziała wówczas, że jest w ciąży. Uchyliła się więc od skutków prawnych rozwiązania umowy o pracę za porozumieniem stron, powołując się na błąd istotny. Zaznaczyła, że gdyby w dniu rozwiązania umowy wiedziała o ciąży, nigdy by nie złożyła wniosku o rozwiązanie umowy za porozumieniem stron, gdyż pozostałaby bez środków do życia. Jest więc gotowa do dalszej pracy.

W odpowiedzi na pozew pozwana spółka wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie na jej rzecz od powódki kosztów procesu, w tym kosztów ewentualnego zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych.

Pozwana wskazała, że zgodnie z wnioskiem powódki łącząca strony umowa o pracę została rozwiązana z dniem 2 listopada 2014 r., a pismem z dnia 18 listopada 2014 r. powódka złożyła oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych swojego oświadczenia woli o rozwiązaniu umowy o pracę na mocy porozumienia stron złożonego pod wpływem błędu, zgłaszając gotowość do pracy. Powołując się na poglądy i stanowisko doktryny pozwana podniosła, że powódka w istocie nie była w gotowości do świadczenia pracy ze względu na stan ciąży. Poza tym dotychczasowe stanowisko pracy powódki zostało zlikwidowane i jedyny handel jaki prowadzi pozwana spółka odbywa się na bazarku, gdzie są niesprzyjające warunki atmosferyczne i konieczność pracy fizycznej. Powódka otrzymała skierowanie na badania lekarskie w celu określenia możliwości faktycznego wykonywania czynności wymaganych na stanowisku sprzedawcy. Powódka na to pismo jednak nie odpowiedziała. Zdaniem pozwanej powódka nie jest więc i nie była w gotowości do pracy. Poza tym wobec likwidacji stanowiska pracy powódki nie jest możliwe przywrócenie jej do pracy. Pozwana podkreśliła, że sytuacja finansowa spółki jest bardzo zła, jej działalność od dłuższego czasu przynosi straty. Spowodowało to konieczność ograniczenia zatrudnienia, a ostatecznie likwidację stanowiska pracy powódki. Na miejsce powódki nie został zatrudniony nikt inny. Pozwana wskazała, że rozważane jest zawieszenie działalności gospodarczej lub zakończenie działalności spółki. Okoliczności te są przy tym znane powódce, więc zdaniem pozwanego jej roszczenie powinno też być ocenione jako sprzeczne z zasadami współżycia społecznego i nie zasługujące na ochronę prawną w myśl art. 8 kp.

Na rozprawie w dniu 30 stycznia 2015 r. powódka zmodyfikowała swoje powództwo w ten sposób, że wniosła o ustalenie, że łączy ją w dalszym ciągu z pozwaną spółką umowa o pracę zawarta na czas nieokreślony (k. 60).

Sąd Rejonowy ustalił, iż A. M. od 1 stycznia 2012 r. była pracownikiem (...) Sp. z o. o. w S., zatrudnionym na podstawie umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony, na stanowisku sprzedawcy, w pełnym wymiarze czasu pracy. W okresie od 2 listopada 2012 r. do 1 listopada 2014 r. powódka korzystała z urlopu wychowawczego. Od października 2014 r. A. M. była w ciąży, o czym do listopada 2014 r. nie zdawała sobie sprawy.

W dniu 27 października 2014 r. A. M. złożyła do pozwanej wniosek o rozwiązanie z dniem 2 listopada 2014 r. umowy o pracę za porozumieniem stron, na co pracodawca przystał. Umowa o pracę uległa więc rozwiązaniu, a powódka została wyrejestrowana z ubezpieczeń.

W dniu 4 listopada 2015 r. powódka zauważyła, że jest w ciąży. Następnego dnia poinformowała o tym pracodawcę drogą elektroniczną. Potwierdziło się to podczas wizyty u lekarza ginekologa w dniu 18 listopada 2014 r., który potwierdził, że powódka jest w 6 tygodniu i 4 dniu ciąży.

W dniu 18 listopada 2014 r. powódka przesłała pozwanej pisemne oświadczenie o uchyleniu się od skutków oświadczenia woli o rozwiązaniu umowy o pracę za porozumieniem stron, powołując się na błąd istotny w postaci nieświadomości swojej ciąży, informując o gotowości do dalszej pracy.

Pracodawca otrzymał powyższe oświadczenie powódki i skierował ją na profilaktyczne badanie lekarskie.

Lekarz medycyny pracy stwierdził, że powódka jest zdolna do pracy na stanowisku sprzedawcy .

Z dniem 2 stycznia 2015 r. (...) Sp. z o. o. w S. zawiesiła prowadzenie działalności.

Sąd Rejonowy uznał, że powództwo A. M. w postaci sprecyzowanej na rozprawie w dniu 30 stycznia 2015 r. okazało się uzasadnione i podlegało uwzględnieniu. Sąd wskazał na przepis art. 30 § 1 pkt 1 kp, zgodnie z którym umowa o pracę rozwiązuje się m. in. na mocy porozumienia stron.

W myśl zaś art. 84 § 1 i 2 kc w zw. z art. 300 kp w razie błędu co do treści czynności prawnej można uchylić się od skutków prawnych swego oświadczenia woli. Można powoływać się tylko na błąd uzasadniający przypuszczenie, że gdyby składający oświadczenie woli nie działał pod wpływem błędu i oceniał sprawę rozsądnie, nie złożyłby oświadczenia tej treści (błąd istotny).

Jak stanowi art. 88 § 1 kc w zw. z art. 300 kp uchylenie się od skutków prawnych oświadczenia woli, które zostało złożone innej osobie pod wpływem błędu, następuje przez oświadczenie złożone tej osobie na piśmie.

Skuteczne uchylenie się od skutków oświadczenia woli pociąga za sobą zaistnienie bezwzględnej nieważności czynności prawnej. Taka czynność prawna już nie może podlegać konwalidacji. Nieważność bezwzględna czynności prawnej, powstająca w związku z uchyleniem się od skutków oświadczenia woli ma skutek ex tunc, czyli od daty dokonania czynności prawnej.

Sąd Rejonowy przywołał stanowisko Sądu Najwyższego zawarte w postanowieniu z dnia 12 października 2005 r. (sygn. akt III CK 48/05, Mon. Praw. 2005, nr 23, s. 1165), zgodnie z którym możliwość skorzystania z uprawnienia do uchylenia się od skutków prawnych wadliwego oświadczenia zależy wyłącznie od decyzji składającego to oświadczenie, druga strona nie może przeszkodzić powstaniu skutków uchylenia ani też zapobiec unieważnieniu czynności prawnej. Adresat oświadczenia woli nie ma żadnej możliwości ingerencji w celu zapobieżenia skutkom złożonego oświadczenia o uchyleniu się, które ma charakter jednostronny. Władzy takiej nie ma też sąd.

Jeżeli natomiast druga strona stoi na stanowisku, że uchylenie się jest bezpodstawne, wówczas możliwe jest rozstrzygnięcie przez sąd, czy było ono uzasadnione. Takie rozstrzygnięcie może nastąpić w postępowaniu wytoczonym przez osobę, która uchyliła się od skutków oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu o świadczenie albo o ustalenie istnienia stosunku prawnego zniweczonego przez kwestionowaną czynność prawną, w której skład wchodziło to oświadczenie. Wyrok sądowy ma wówczas charakter deklaratoryjny. Przedmiotem oceny sądu jest zasadność i podstawy uchylenia się od skutków oświadczenia woli. W razie sporu sąd bada, czy spełnione zostały przesłanki błędu prawnie doniosłego i czy uchylenie się od skutków oświadczenia woli nastąpiło w sposób prawem przewidziany (postanowienie SN z dnia 12 października 2005 r., III CK 48/05, Lex, nr 191867).

Sąd Rejonowy odnosząc powyższe do okoliczności niniejszej sprawy uznał, iż powódka skutecznie uchyliła się od skutków swojego oświadczenia woli o rozwiązaniu z pozwaną spółką umowy o pracę za porozumieniem stron.

Z zaświadczenia lekarskiego przedłożonego przez powódkę, a niekwestionowanego przez stronę pozwaną wynika, że na dzień 1 listopada 2014 r. A. M. była w czwartym tygodniu ciąży. Była więc w ciąży w okresie, kiedy składała pozwanej oświadczenie woli o rozwiązaniu umowy o pracę za porozumieniem stron.

A. M. zeznała, że składając powyższe oświadczenie woli nie wiedziała, że jest w ciąży. Dowiedziała się o tym po kilku dniach, 4 listopada 2014 r. i nazajutrz poinformowała o tym również swojego pracodawcę.

Sąd Rejonowy uznał, iż powódka w dniu 1 listopada 2014 r. będąc na bardzo wczesnym etapie ciąży mogła o niej nie wiedzieć i jeszcze nie zauważyć żadnych objawów zachowania jej organizmu wskazujących na stan ciąży i obdarzył wiarygodnością jej wyjaśnienie, że składając pracodawcy oświadczenie o rozwiązaniu umowy o pracę za porozumieniem stron nie wiedziała, że jest w ciąży, a dowiedziała się o tym już po tym fakcie. Pewność miała zaś od wizyty u lekarza ginekologa w dniu 18 listopada 2014 r., który stwierdził, że istotnie jest w ciąży, która trwa już od października 2014 r.

Niewątpliwie błąd powódki był istotny. Logiczne i przekonujące jest bowiem jej stanowisko, zgodnie z którym gdyby wiedziała o tym, że jest ciąży, nie składałaby do pracodawcy wniosku o rozwiązanie z nią umowy o pracę. Z

pewnością nie chciałyby bowiem świadomie pozbawić się źródła dochodów oraz podstawy do objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym i społecznym, mając na utrzymaniu jedno małe dziecko i w nieodległej perspektywie drugiej.

Dopiero w dniu 18 listopada 2014 r. powódka zyskała pewność o tym, że jest w ciąży, gdyż stan ciąży zaświadczył jej lekarz ginekolog. Niezwłocznie więc, bo tego samego dnia, wysłała pracodawcy oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli o rozwiązaniu umowy o pracę, powołując się na błąd istotny i niewiedzę o swojej ciąży w momencie składania wniosku o rozwiązanie z nią umowy o pracę za porozumieniem stron.

Pracodawca przyznał, że otrzymał od powódki jej oświadczenie o uchyleniu się od skutków oświadczenia woli o rozwiązaniu umowy o pracę za porozumieniem stron. Powziąwszy tę informację skierował on powódkę na badania lekarskie, co świadczy o tym, że brał pod uwagę dalsze jej zatrudnianie i podnoszone przez powódkę okoliczności w postaci błędu istotnego były również dla niego doniosłe i przekonujące, a uchylenie się przez powódkę od skutków jej oświadczenia woli uznawał za skuteczne, o czym świadczy również pismo z dnia 27 listopada 2014 r. skierowane do powódki.

Skoro więc powódka skutecznie uchyliła się od skutków prawnych swojego oświadczenia woli o rozwiązaniu z pozwaną umowy o pracę, reaktywacji uległa sytuacja prawna powódki jako pracownika pozwanej sprzed złożenia przez nią oświadczenia woli o rozwiązaniu umowy o pracę za porozumieniem stron. Umowa o pracę łącząca strony pozostaje więc w mocy, gdyż nigdy dotąd nie została skutecznie rozwiązana. W tej sytuacji należało ustalić jak w sentencji wyroku.

Sąd wskazał również, iż dla powyższej oceny nie ma żadnego znaczenia sytuacja majątkowa pozwanej, podobnie jak to, że nie prowadzi ona obecnie działalności gospodarczej, a stanowisko pracy powódki zostało zlikwidowane. W powództwie A. M. Sąd nie dopatrył się również naruszenia zasad współzycia społecznego, co podnosiła pozwana. Nie może bowiem dziwić fakt, że powódka spodziewając się dziecka chciała uniknąć niekorzystnych dla niej następstw rozwiązania umowy o pracę.

W ocenie Sądu Rejonowego powódka miała interes prawny w ustaleniu istnienia stosunku pracy w rozumieniu art. 189 kpc. Interes prawny istnieje wówczas, gdy zachodzi stan niepewności co do istnienia stosunku prawnego lub prawa, a wynik postępowania doprowadzi do usunięcia niejasności i wątpliwości w tym zakresie i zapewni powodowi ochronę jego prawnie chronionych interesów, czyli definitywnie zakończy spór istniejący lub prewencyjnie zapobiegnie powstaniu takiego sporu w przyszłości (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 2010 r., II PK 342/09, Lex nr 585783). W sytuacji powódki istniała zaś niepewność, co do obowiązywania jej umowy o pracę, zaś pozytywne ustalenie w tym zakresie zapewni ochronę jej interesów, w szczególności co do podlegania ubezpieczeniu społecznemu i zdrowotnemu w zakresie uprawnień związanych z macierzyństwem.

Apelację od wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach z dnia 27 marca 2015r. wniosła pozwana (...) Spółka z o.o. w S. zaskarżając przedmiotowe orzeczenie w całości i zarzucając zaskarżonemu wyrokowi:

1. naruszenie przepisów prawa procesowego mających wpływ na treści orzeczenia tj.

- art. 189 kpc poprzez ustalenie istnienia stosunku pracy pomiędzy powódką a pozwaną na podstawie umowy o pracę z dnia 31 grudnia 2011 r., pomimo braku podstaw wynikających z sytuacji finansowej pozwanego i zawieszenia działalności gospodarczej przez (...) Sp. z o.o. w S., likwidacji miejsca pracy powódki, niemożności prowadzenia działalności gospodarczej i zatrudnienia pracowników w myśl art. 14a ustawy o swobodzie działalności gospodarczej z dnia 2 lipca 2004 r.;

- art. 233 § 1 kpc poprzez przekroczenie zasad swobodnej oceny dowodów i braku wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego, w szczególności w zakresie ustalenia sytuacji finansowej pracodawcy przez nieuwzględnienie dowodów z dokumentacji księgowej spółki, kwestii wyrażonego przez powódkę oświadczenia o gotowości do pracy przez zaniechanie rzeczywistej oceny zdolności powódki do pracy zgodnej z zasadami wiedzy i doświadczenia życiowego;

-art. 328 § 2 kpc poprzez niewskazanie w uzasadnieniu wyroku w sposób należyty podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, dowodów i twierdzeń na których Sąd się oparł dochodząc do przekonania, iż żądanie powódki ustalenia istnienia stosunku pracy jest zasadne;

2. naruszenie prawa materialnego, tj. art. 8 kp poprzez jego niezastosowanie do ustalonego w sprawie stanu faktycznego i w konsekwencji przyjęcie, że nie zachodzą przesłanki nadużycia prawa podmiotowego przez powódkę w postaci żądania ustalenia stosunku pracy nawiązanego na podstawie umowy o pracę z dnia 31 grudnia 2011 r. zawartej na czas nieokreślony wbrew ekonomiczno – organizacyjnej sytuacji (...) Sp. z o.o. w S..

Podnosząc powyższe zarzuty pozwana wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na rzecz pozwanej zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanej nie jest zasadna i nie zasługują na uwzględnienie zarzuty w niej podniesione.

Sąd Rejonowy dokonał prawidłowych ustaleń i wydał trafne, odpowiadające prawu rozstrzygnięcie. Sąd Okręgowy w całej rozciągłości podziela zarówno ustalenia faktyczne, jak i ocenę prawną Sądu I instancji przyjmując je za własne, zatem nie zachodzi konieczność ich powtarzania (por. wyrok Sądu Najwyższego z 08.10.1998r. II CKN 923/97, OSNC 1999/3/60). Odnosząc się do zarzutów apelacji podnieść należy, że w żaden sposób nie podważają one prawidłowości rozstrzygnięcia Sądu I instancji i są bezzasadne.

W pierwszej kolejności rozważenia wymagał zarzut apelacji, dotyczący przekroczenia zasad swobodnej oceny dowodów i braku wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego, poprzez nieuwzględnienie przez Sąd pierwszej instancji dokumentacji księgowej spółki i zaniechanie rzeczywistej oceny zdolności powódki do pracy zgodnie z zasadami wiedzy i doświadczenia życiowego.

Sąd Najwyższy wielokrotnie wskazywał, że postawienie zarzutu obraży art. 233 § 1 kpc nie może polegać na zaprezentowaniu przez skarżącego stanu faktycznego przyjętego przez niego na podstawie własnej oceny dowodów; skarżący może tylko wykazywać, posługując się wyłącznie argumentami jure, że Sąd rażąco naruszył ustanowione w wymienionym przepisie zasady oceny wiarygodności i mocy dowodów i że naruszenie to miało wpływ na wynik sprawy (por. m.in. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2000 r., I CKN 1169/99, OSNC 2000/7-8 poz. 139 i z dnia 10 kwietnia 2000 r., V CKN 17/2000, OSNC 2000/10 poz. 189).

Wobec tego, że w apelacji zarzut naruszenia art. 233 kpc takim wymogom nie odpowiada (brak wskazań co do tego z jakimi konkretnymi dowodami ustalenia Sądu Rejonowego są sprzeczne), zarzut ten nie może zostać uwzględniony przez Sąd Okręgowy.

Ponadto analiza akt sprawy w ocenie Sądu Apelacyjnego prowadzi do wniosku, że dokonana w niniejszej sprawie ocena zebranego w sposób prawidłowy materiału dowodowego nie była sprzeczna z zasadami logiki, wskazaniem wiedzy i doświadczenia życiowego, a poczynione ustalenia faktyczne znajdowały logiczne uzasadnienie w zgromadzonym materiale dowodowym. Sąd Okręgowy stoi na stanowisku, że Sąd pierwszej instancji w sposób wnikliwy i rzetelny zgromadził niezbędny dla potrzeb rozstrzygnięcia sprawy materiał dowodowy, dokonał jego trafnej oceny, która to nie jest oceną dowolną i poczynił na jego podstawie trafne ustalenia faktyczne, które Sąd Okręgowy czyni podstawą własnego orzekania.

Ponadto Sąd pierwszej instancji słusznie wskazał w uzasadnieniu swojego rozstrzygnięcia, iż sytuacja finansowa pracodawcy nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Powództwo dotyczyło ustalenia istnienia stosunku pracy między stronami w związku ze złożeniem przez powódkę oświadczenia o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli o rozwiązaniu umowy o pracę za porozumieniem stron złożonego 27.10.2014 r. i Sąd Rejonowy prawidłowo przeprowadził postępowanie ustalając, czy doszło do skutecznego uchylenia się od skutków złożonego przez powódkę oświadczenia woli w dniu 27.10.2014 r. Prawidłowo również Sąd pierwszej instancji ustalając stan

faktyczny uznał, że zgodnie z zaświadczeniem lekarza medycyny pracy, powódka jest zdolna do pracy na stanowisku sprzedawcy. Powyższe znajduje odzwierciedlenie w zaświadczeniu lekarskim wystawionym 08.12.2014 r. przez lekarza z poradni medycyny pracy, które zostało załączone do akt sprawy (k.54). Brak było zatem podstaw do odmiennej oceny zdolności do pracy powódki na stanowisku sprzedawcy.

Odnośnie zarzutu naruszenia art. 328 § 2 kpc, to taki zarzut byłby jedynie wówczas zasadny, gdyby pisemne motywy rozstrzygnięcia poddanego kontroli instancyjnej były tak wadliwe, iż nie zawierały danych pozwalających na jej przeprowadzenie przez Sąd drugiej instancji. Sąd Rejonowy wymienił wszystkie dowody, na których się oparł. Zaś jeśli chodzi o rozważania prawne, to bardzo obszernie wyjaśnił z jakich powodów powództwo zostało uwzględnione powołując się na przepisy prawa i orzecznictwo Sądu Najwyższego. W tym miejscu przywołać należy również wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 30 kwietnia 2015 r. w sprawie I ACa 1067/14, Lex nr 1711373, zgodnie z którym o skutecznym postawieniu zarzutu naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. można mówić tylko wtedy, gdy uzasadnienie wyroku nie zawiera elementów pozwalających na weryfikację stanowiska sądu, a braki uzasadnienia w zakresie poczynionych ustaleń faktycznych i oceny prawnej muszą być tak znaczne, że sfera motywacyjna orzeczenia pozostaje nieujawniona, bądź ujawniona w sposób uniemożliwiający poddanie jej ocenie instancyjnej. Zarzut ten może więc odnieść skutek jedynie w tych wyjątkowych sytuacjach, w których treść uzasadnienia orzeczenia sądu pierwszej instancji uniemożliwia całkowicie dokonanie oceny toku wyводу, który doprowadził do wydania zaskarżonego orzeczenia. W okolicznościach niniejszej sprawy nie zachodzi wskazana sytuacja, gdyż Sąd pierwszej instancji sporządził uzasadnienie zgodnie z art. 328 § 2 kpc.

Nie doszło również do naruszenia przez Sąd pierwszej instancji art. 189 kpc. Art. 189 k.p.c. nie jest normą prawa procesowego, mimo iż znajduje się w przepisach kodeksu postępowania cywilnego, zatem zarzucane w apelacji jego naruszenie rozpatrywane może być jedynie w kategoriach naruszenia prawa materialnego. Sąd Rejonowy prawidłowo wywiódł, iż powódka ma interes prawy w wytoczeniu powództwa o ustalenie istnienia stosunku pracy, bowiem tylko poprzez wniesienie tego powództwa mogła potwierdzić, że skutecznie uchyliła się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego 27.10.2014 r.

Apelująca stara się wywieść, iż powództwo o ustalenie, oparte o art. 189 k.p.c. było niezasadne z uwagi na sytuację finansową pozwanej, zawieszenie działalności pozwanej i likwidację miejsca pracy powódki. Należy wskazać, iż zła sytuacja finansowa pracodawcy czy likwidacja stanowiska pracy nie prowadzi do automatycznego ustania stosunku pracy z pracownikiem, bowiem dla osiągnięcia takiego skutku wymagane jest dokonanie jednej z czynności prawnych wymienionych w art. 30 § 1 pkt 1-3 k.p. Ustalenia faktyczne wskazują, że nie doszło do złożenia oświadczenia woli przez pracodawcę, którego skutkiem byłoby rozwiązanie stosunku pracy z powódką z w/w przyczyn. W niniejsze sprawie Sąd Rejonowy miał rozstrzygnąć, czy oświadczenie woli powódki złożone pracodawcy w dniu 18.11.2014r. w formie pisemnej o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli o rozwiązaniu umowy o pracę za porozumieniem stron, ze względu na działanie pod wpływem błędu było skuteczne. Sąd Rejonowy prawidłowo uznał, że powódka wnosząc w dniu 27.10.2014 r. o rozwiązanie umowy o pracę za porozumieniem stron była pod wpływem błędu i był to błąd istotny, gdyż składając takie oświadczenie nie wiedziała, że jest w ciąży. Skuteczne uchylenie się od skutków oświadczenia woli pociąga za sobą zaistnienie bezwzględnej nieważności czynności prawnej. Taka czynność prawna już nie może podlegać konwalidacji. Nieważność bezwzględna czynności prawnej, powstająca w związku z uchyleniem się od skutków oświadczenia woli ma skutek ex tunc, czyli od daty dokonania czynności prawnej. Powyższe powoduje, iż stosunek pracy nadal trwa, co stwierdził Sąd Rejonowy w zaskarżonym wyroku. Zatem okoliczności wskazywane w treści zarzutu przez apelującą nie mogą odnieść pożądanego przez nią skutku. Wskazać również należy, iż przepisy kodeksu pracy w art. 177 kp szczególnie chronią kobiety w ciąży i tylko w wyjątkowych sytuacjach można z nimi rozwiązać stosunek pracy.

Sąd Rejonowy nie naruszył również art. 8 kp, zgodnie z którym nie można czynić ze swego prawa użytku, który byłby sprzeczny ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub zasadami współżycia społecznego. W ocenie Sądu Okręgowego nie stanowi nadużycia prawa wystąpienie przez powódkę z powództwem o ustalenie. Powyższą klauzulę generalną stosuje się wyjątkowo. W okolicznościach niniejszej sprawy brak było podstaw do oddalenia powództwa w oparciu o wyżej w/w klauzulę generalną. Uwzględnienie powództwa przez Sąd pierwszej instancji nie

jest bowiem sprzeczne z zasadami współżycia społecznego z uwagi na złą sytuację ekonomiczną pozwanej i zawieszenie przez nią działalności.

Podsumowując zarzuty apelacyjne sprowadzają się do tego, że w z uwagi na zawieszenie działalności pozwanej i jej złą kondycję finansową powództwo powinno zostać oddalone. Powyższe stanowisko jest błędne. Okoliczności na które powołuje się apelująca nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 kpc orzekł jak w wyroku.